

ІЧОВИЙ СПІВАНИК

and 65

СІЧОВИЙ СПІВАНИК

Sichovyj spivanyk

ЦІНА 25 ЦЕНТ.

БІЛ
РБР
59

1916.

Накладом Руської Книгарнї ім. Т. Шевченка
в Ню Йорку.

Хто з Вас, Братя не чув про славну Січ Запорожську? Чи є між нами такі, що не зачували або не читали про наших славних Козаків, про завзятих лицарів - вояовників Січи Запорожської?

Хто через сотки літ хоронив культурну Європу перед диким магометанським світом, що все нищив огнем і мечем.

Се Козаки Січи Запорожської були в першій мірі оборонцями европеської культури перед бісурманською навалою.

Хто боронив українську землю перед нападами татарських орд? Чи може польський король, може польська шляхта, може польська держава, до якої тоді належали українські землі? Ні, — щераз ні!

Сам український народ, власною силою, грудьми своїх найлучших синів, Січовиків, відбивав наїзди татарських орд від українських земель, та спас в той спосіб не тільки Україну, але також і Польщу від загибелі.

Тимчасом польська шляхта розпаношила ся на Україні, та з гарної вдячности за добро, накинула пута неволі на український люд.

Та підняв ся гнів в душі народа проти нового ворога. І хто-ж знова інакший, як не Січовики з своїм гетьманом Богданом Хмельницким, підняли український народ до крівавої розправи зі шляхтою?

Давно сі часи минули. Давно Запорожська Січ перестала істнувати.

Однак дух козацький, дух Січовиків, далі живе в серцю нашого народа.

Коли в Галичині розгоріла знова завзята боротьба з польськими панами, з шляхоцькими порядками та польським урядом, дух давніх Січовиків - козаків, дух борців за волю, за правду, за поступ віджив у цілій своєї сілі. —

Як гриби по дощі, почали рости січові та сокільські товариства по селах і містах. Вся молодь - хлопці та дівчата — все, що найкрасше між нашим селянством та робітництвом — стануло під січове знамя. А на знамени січовім заснів клич, винятий із серця живого народу, що з вірою в певну побіду йде до бою за гарну будучість :

Воля Українському Народови!

Освіта - Поступ - Справедливість - Демократія!

Поборов український народ своїм січовим духом і завзятем ворогів турецьких, татарських та шляхецьку Польщу.

Поборе і поконає нового ворога! Темні сили урядової Росії, що старають ся прибити українську душу, українську мову та знищити, знеслі, поступові стремління нашого народа — нам не страшні, доки січовий дух та завзяте Запорожців живе в наших серцях!

До вжитку численних січових організацій і товариств в Америці і в Канаді, та для підбадьорення духа українських поселенців на заморській чужині — виданий сей збірник найгарнійших січових пісень.

Нью Йорк, в вересні, 1916.

В ГОРУ ПРАПОР !

(На ноту: Забудь же доню на нього).

Високо стяг наш піднесім,
Прапор наш малиновий,
Ставаймо в гурт усі при нім
До бою все готові.

Хто хоче щастя, свободи,
У кого орлі крила,
До нас у Січ, до нас в ряди,
У злуцї міць і сила.

Як скріпне тіло й дух зросте,
Могутною Січ стане,
Колишна слава оживе,
Рабства пірвемо кайдани.

Сини катованих батьків,
Під стяги Січовій!
Не зломлять з'єднаних борців
Ворожих сил затій.

У карних кадрах наша рать
Готова що хвилини
Бороти ся, жите віддать
Для щастя України.

І щастє те добудем ми
Роками тридів, бою,
Щоб наших нащадків сини.
Втішились свободою.

НАШ МЕЧ І КЛИЧ.

(На ноту: “Де згода в семействі”).

У Січи! У Січи!
Єднаймось, Брати!
Лиш в них красшу долю
Ми зможем знайти...

За правду і волю,
За красшую долю
Віддаймо жите...

Наука і праця —
Се нажі мечі!
А правда і воля —
Се наші кличі!

А в правдї, в науцї,
А січовій злуцї
Побіда буде!

Ту пісню треба съпівати на початку всяких зборів і вправ та на комерсах.

ЗАСЬПІВАЙМО ПІСНІ !

(На ноту: “Прогуляєм сю ніч”).

1.

Засьпіваймо пісні, Товариші мої!
Заховаймо журбу на самім серця дні...
Засьпіваймо пісні Товариші мої!
На журбу ворогам, на радість Відчинії. (2 рази).

2,

Скиньмо смуток з душі, любі Товариші!
Засьпіваймо на розраду собі.
Засьпіваймо пісні (2 рази)

3.

Та згадаймо давну нашу бувальщину,
Наших славних борців за рідню Вітчину.

Засьпіваймо пісні (2 рази)

4.

Гей згадаймо борців, лицарських козаків,
Що поклали жите за свободу братів.

Засьпіваймо пісні (2 рази)

5.

Най же пісні пливуть, най гріють нашу грудь
Всьо нам взяли враги, пісні лиш не возьмуть.

Засьпіваймо пісні (2 рази).

6.

Най луняє наш съпів і про тих кобзарів,
Що будили зі сну України синів.

Засьпіваймо пісні (2 рази)

7.

Помянім Тараса, Генія - кобзаря,
Що неволю терпів за свій люд від царя.

Засьпіваймо пісні (2 рази)

8.

Та згадаймо ще тут і весь робочий люд,
Пошануймо єгі піт кровавий і труд!

Засьпіваймо пісні (2 рази)

9.

Слава чесним борцям! Ганьба лютим катам!
Що плють кров їх і піт, а не знімуть кайдан.

Засьпіваймо пісні (2 рази)

10.

Ми-ж єднаймось усі, діти одной сімі!
А буде сила в нас, побідимо в борбі...

Засьпіваймо пісні (2 рази)

11.

А як вже побідим, засьпіваєм наш гимн:
“Ще не вмерла!”—а враг щезне тоді мов дим..
Ще не вмерла Україна і сила і воля,
Ще нам братя молодії усьміхнеть ся доля. і тд.
Любомір Селянський.

СІЧОВІ ПІСНІ.

(На ноту: “Який то вітер шумно грає.”)

1.

Яке то сонце засіяло
Й додало нам жизненних сил?
Яке то військо в нас повстало,
Мов запорожці із могил?

Наша Січ, славна Січ на ввесь сьвіт,
Вона донька є Запорожа!
Там у нїй гуртував ся від лїт
Народа красний цвіт,
Нас не поборе міць ворожа,
За нами ввесь народ стойть.

Козацький дух у нас панує,
Пливе у нас козацька кров,
Душу завзятє нам гартує
І до України любов.

Наша Січ, славна Січ і т. д.

Наш клич то єдність і просвіта
І свідомість відвічних муک,
Не щезне наше горе з сьвіта,
Як не доложим своїх рук.

Наша Січ, славна Січ і т. д.

Ми знаємо свої всі сили,
Нас не лякає лютий бій!
Боротись мемо до могили
І визволимо народ свій.

Наша Січ, славна Січ і т. д.

Прийде пора, народний кате,
Добро загарбане віддаш...
Незнає наша Січ прохати!
Хто проти Січи, — воріг наш.

Наша Січ, славна Січ і т. д.

2.

(На ноту: Не пора, не пора, не пора).

Гей у Січ, гей у Січ, гей у Січ
Приступаймо старі й молоді.
Най щезає недоля народная пріч,
Як той камінь у бистрій воді.

Гей у Січ, гей у Січ, гей у Січ
Хто бажає позбутись біди,
Хто зазнав вже нещастя і злиднів безліч,
На пораду до Січи іди.

Гей у Січ, гей у Січ, гей у Січ
Там завзятє сталить нашу грудь.
Як лих хочеш прогнati безпросвітну ніч,
Рідний брате, січовиком будь.

Гей у Січ, гей у Січ, гей у Січ
Хто Україні хоче служитъ
І утерти слезу з темних народніх віч,
Шід прapor січовий най спішить.

3.

(На ноту: Де згода в семействі).

Тей хлопці-молодці ступаймо у Січ
Січовиком бути, — найкрасша річ!

Там всі козацькі діти
До жерела просвіти,
До Січи йдуть гуртом.

Батьки Запорожці боролись як лви,
Лиш за Україну терпіли вони.

Підемо їх слідами!
Боротись з ворогами,
Се наш могучий клич.

Січ наша до бою з катами іде,
За правду, за волю й на муки піде!
Умерти в лятив бою
За народною волю, —
Для нас найбільша честь.

4.

(На ноту: Чом, чом, чом дівчино, знов).

Стань, стань, стань дівчино ти
І хвильку хоч одну (2) поговори.

Проч, проч, проч іди, щезай
Тобі не пара я (2) ти теє знай.

Чом, чом, чом та не збреші!
Тобі не пара я, (2) правду скажи.

Знай, знай, знай, щобись привик
Мій чоловік буде (2) лиш січовик.

5.

(На ноту: Ої ходила дівчиночка беріжком).

Ої ходила дівчиночка беріжком, (2)
Підганяла козаченюка батіжком. (2)

Ой, чим-же я, моя мила завинив, (2)
Що я тебе, красна зірко, прогнівав? (2)

А де ти, мій козаченку, пробивав, (2)
Як у Січи красні пісні хор співав? (2)

Де ти блукав козаченку, похвались, (2)
Як у Січи ми читали часопись? (2)

Вже не зроблю сего, мила, Боже крий! (2)
Як не прийду раз до Січи,— тоді вбий. (2)

ГІМН РУСКИХ ХЛОПІВ РАДИКАЛІВ.

Написав Іван Франко.

Який то вітер шумно грає
Від Сяну, Прута до Карпат?

Яке то диво визирає
Із тих нужденних хлопських хат?

Гей-же враз, гейже враз гукнемо
Аби й сліпії нас пізнали:
“Ми є ті, що вас всіх кормимо,—
За всіх вас терпимо,—
Ми рускі хлопи падикали,
Що звергли темноти ярмо!”
Ми ті, що гнули ся як лози,
Були покірні як вівця,

Коприм неводя кров і слози
Ще не доїхали кінця.

Ми ті оферми, ті рекруті,
Гарматне мясо на війну,
Ті, що їх кривди й голод лютий
Жене за море в чужину.

Гей-же враз і т. д.

Ми ті, котрим заперті двері,
Запертій до свободи шлях,
Ми маєм права на папері,
А обовязки на плечах.

Гей-же враз і т. д.

Та вже недовго тої муки!
Нам час не дати ся на глум:
Здіймуть ся дружні хлопські руки
І просвітліє хлопський ум!

Гей-же враз і т. д.

Ми хочем вчитись, поступати,
Бо кривда є сестрою тьми:
Для себе хочем працювати
І бути люди між людьми!

Гей-же враз і т. д.

А всіх, що явно або тайно
Нам ладять пута ярем
Всіх дармоїдів радикально
Ми з свого краю виметем!

Гей-же враз і т. д.

Січовий хоружний.

НАШ НАРОДНИЙ ГИМН.

Ще не вмерла Україна,
Ні слава, ні воля,
Ще нам, братя молодії,
Усьміхнеть ся доля.

Згинуть наші вороженьки,
Як роса на сонці, —
Запануєм і ми братя
В нашій сторононці.

Душу тіло ми положим
За нашу свободу
І покажем, що ми братя
З козацького роду.

Так як станем разом, братя,
Від Сяну до Дону,
В своїм краю панувати
Не дамо ні кому.

Чорне море ще всьміхнеть ся,
Дніпро ще зрадіє,
Ще над Галич, Биковину
Доленська наспіє.

Душу тіло . . .

Сильна воля, праця щира
Ще свого докаже,
В Україні ще ся волі
Пісонька розляже.

За Карпати відобеть ся,
Згомонить степами,

України слава стане
Поміж народами.

Душу тіло . . .

З наших предків кожи дерли,
На паль їх вбивали,
А таки нас не пожерли
Вороги зухвалі.

Плила кровця, червоніла
Степи і могили —
Наші груди запалила
Огнем волі й сили . . .

Душу тіло . . .

Що козацтву не удалось —
Те нам довершити,
Ворогів десь тільки взялось —
Треба їх провчити!

Рідний краю, Україно,
Благослови діти,
Йдем за тебе, за єдину
Боротись, терпіти,

Душу тіло . . .

НЕ ПОРА! . . .

Не пора, не пора, не пора
Москалеви й Ляхови служить:
Совершилась України кривда стара, —
Нам пора для України жити.

Не пора, не пора, не пора
За невигласків лить свою кров,
І любити царя, що наш люд обдира, —
Для України наша любов.

Не пора, не пора, не пора
В рідну хату вносити роздор!
Най пропаде незгоди проклята мара!
Під України єднаймось прапор!

Бо пора се велика єсть:
У завятій, важній боротьбі
Ми поляжем, щоб волю і славу честь,
Рідний краю, здобути тобі!

Іван Франко.

РОЗВИВАЙ СЯ, ТИ ВИСОКИЙ ДУБЕ....

Написав Іван Франко.

(На звісну ноту.)

Розвивай ся, ти високий дубе,
Весна красна буде!
Розпадуть ся пута віковії,
Прокинуть ся люди.

Розпадуть ся пута віковії,
Тяжкій кайдани,
Непобіджена злими ворогами
Україна встане.

Встане славна мати Україна,
Щаслива і вільна,
Від Кубані аж до Сяна річки
Одна нероздільна.

Щезнуть межі, що помежували
Чужі між собою,
Згорне мати до себе всії діти
Теплою рукою.

“Діти-ж мої, діти нещасливі,
Блудні сиротята,
Годі-ж бо вам в сусід на услузі
Свій вік коротати!

Піднимайтесь на святеє діло,
На щирою дружбу,
Та щоби ви чесно послужили
Для матери службу.

“Чи ще-ж то ви мало наслужились
Москві і Ляхови?
Чи ще-ж то ви мало наточились
Братерської крови?

“Пора діти, пора поглядіти
Для власної хати,
Щоб газдою не слугою
Перед сьвітом stati!”

Розвивай ся ти високий дубе,
Весна красна буде!
Гей вставайте, єднайте ся,
Українські люди!

Єднаймо ся, братаймо ся
В товариства чесне,
Най братерством, щирими трудами
Україна воскресне!

ГИМН.

Вічний революціонер —
Дух, що тіло рве до бою,
Рве за поступ, щастє й волю,—
Він живе, він ще не вмер.
Ні попівській тортури,
Ні арештів царських мури,
Ані війська муштровані,
Ні гармати лаштовані,
Ні шпіонів ремесло
В гріб его ще не звело.

Він не вмер, він ще живе!
Хоч від тисяч літ родився
То аж вчора розповівся
І о власній силі йде! —
І простує ся міцніє,
І спішить туди, де дніє...
Словом сильним, мов трубою
Міліони зве з собою,
Міліони радо йдуть,
Бож се голос духа чутъ.

Голос духа чути скрізь:
По курних хатах мужицьких,
По варстатах ремісницьких,
По місцях недолій сліз.
І де тілько він роздастъ ся,
Гинуть слози й сум нещастя,
Сила родить ся й завзятє —
Не ридать, а здобувати

Хоч синам, як не собі,
Кращу долю в боротьбі.

Вічний революціонер —
Дух наука, думка воля
Не уступить пітьмі поля,
Не дастъ спутатись тепер,
Розвалилась зла руїна,
Покотила ся лявіна, —
І де в скіті тая сила,
Щоб в бігу її спинила,
Щоб вгасила, мов огень,
Розвидняючий ся день? . . .

ВЗЯВ БИ Я БАНДУРУ . . .

Взяв би я бандуру настроїв, заграв,
Щоби голос пісні до небес лунав.

Нивами водами понад лугів цвіт
Гей летіла-б пісня у далекий світ.

Линула би пісня, мрій моїх дитя,
Між зневіру внесла новий клич житя.

До борби кріпила за добро, красу,
За бездольний народ, за справу святу.

Линула би пісня, гей той цвіт вишень,
Солодка як мрія, палка як огень.

А де-б не торкнулася крайчиком крилець,
Там спливала-б радість до сумних сердець.

---

* * *

Довкола глухо, довкола сумно —
і край коханий як чорне трумно,
як чорне трумно, що в ньому воля —
трудна мертвєцьки народня доля...
Чи в вік заснула і край і люди?
Чи вже прокиду зі сну не буде?

Ой буде, буде! Дивіть — зірница
встає зза моря огнянолиця —
огнянолиця, в слізах купалась,
в пожарах грілась, кровю вмивалась...
Дивіть як нічку розбила темну,
вкрасила сяйвом Русь під'яремну!

Вкрасила сяйвом і знай говоре:
Здійми ся, серце народу хоре,
зі сну розпуки ти піdnими ся,
вином надії на бій скріпі ся!
Ще хвильку... болі й жертви й рани —
а там — побіди днина настане.

МАРШ СІЧОВИЙ.

(Сыпвати по два вірші нараз, ане по одному)

Гей! там на горі Січ іде,
Гей! малиновий стяг несе
Гей! малиновий — наше славне товариство
Гей! машерує — раз, два, три!
Гей! на переді кошовий,
” як той орел степовий

Гей! як той орел — наше славне това-
” а по заду оса, вул, риство і т. д.)
” твердий хлопець, як той мур — і тд.
” а по боках четарі
” то сторожі огнєві — і т. д.
” отамане батьку наш,
” веди, батьку, вперед нас — і т. д.
” не зале нас вражий вал,
” бо з нас кождий радикал — і т. д.
” молод хлапче позір май,
” та до Січи приставай — і т. д.
” наша Січа дорога,
” як та мати всім одна — і т. д.
” повій вітре з синих гір,
” на прапор наш, на топір — і т. д.
” повій вітре зі степів,
” дай нам силу козаків — і т. д.
” дай нам силу й відвагу,
” Україні на славу. — і т. д.

ГУЦУЛЬСКА ПІСНЯ.

(На ноту пісні “Гей там на горі “Січ” іде”)

Гей, Чорна Гора зраділа
” як “Січ” славну — узріла,
Гей, як “Січ” славну — Наше славне то-
” машерує раз, два, три. (вариство)
Гей, і Черемош звеселів,
” як почув козацкий сипів.

Гей, і той Гуцул не той став,
” як червону ленту вбрав.

Гей, Гуцул коня сїдлає,
” на гуцулку моргає:

Гей, ти гуцулко, зазуліко
” йди до “Січи” голубіко.

Гей, бо “Січ” славна встанова,
” нашої слави обнова.

Гей, чи ти Гуцул загорів,
” полонини заподів?

Гей, чи ти Гуцул не здоров,
” що в голованці пішов?

Гей, ще ти Гуцул не здурів,
” щоб боятись паничів.

Гей, ти Гуцуле — стороже,
” кинь лябаску, небоже.

Гей, пильнуй жінки і хати,
” та учи ся читати.

Гей, кинь горівку палену,
” тай пий воду студену,

Гей, тай горячий пий чайок,
” щоб був добрий голосок.

Гей, Гуцул чести стережи,
” рук нікому не лижи,

Гей, та нікому не кланяйсь,
” та до “Січи” пригортайсь!

Гей, радикалом кріпким будь,
” батьків слави не забудь!

Гей, з “чорнов хмаров” поборись
” чорноризцям не корись.

Гей, та заграйте в трембіту,
” пустіть голос по сьвіту

Гей, пустіть голос горами,
” що і Гуцул з долами!

Гей, щоби съвіт до того звик,
” що і Гуцул Січовик!

Гей, славний Довбуш, пробудись!
” на Туцулів подивись!

Гей, ти Довбуше, ватажку,
” дай нам силу юнацку!

Гей, дай нам ясний твій топір,
” щоб він волю виїс до гір.

Гей, та не бити - рубати,-
” та до купи скликати!

СІЧОВА ПІСНЯ.

(На ноту: “Ой сніг плющіть і мороз тріщить”)

Гей Січ іде,
Красен мак цвите!
Кому прикроше наше діло, —
Нам воно съяте.

Гей Січ іде,
Топірцями брень!
Кому люба чорна пітьма,
А нам ясний день!

Гей Січ іде,
Мов пчола гуде....
Разом руки, разом серця,
І гаразд буде.

Гей Січ іде,
Підківками брязь!
В нашій хаті наша воля,
А всім зайдам зась!

СІЧОВА ПІСНЯ.

Ой зацвила черемшина, з неї цвіт приупав.

Гей-ей! Гей! З неї цвіт приупав!

Машерують козаченъки, бо такий приказ впав,

Гей-ей! Гей! Бо такий приказ впав.

Подиви ся моя мамо, тай у ту кватиру,

Гей-ей! Гей! і т. д.

Спускає ся “Січ” преславна з гори на долину,

А мій милий, чорнобривий, в сам-перед ступає

І ясною булавою на всі боки махає.

За ним славне товариство, як той мак. як той

мак

Ніженьками вибиває в оден такт, в оден такт.

Межи ними пан хорунжий, хоругов як той цвіт

За нев підуть козаченъки аж за море, на край
світ.

А преславний осавула чогось бров насупив,

І козацкі свої вуса аж за вуха закрутiv.

Ой, ти славний осавуло, не сумуй, не сумуй!

А із нами козаками погарцюй погарцюй:

Ой, ти славний осавуло, не вдавай ся в тугу,

Вийде слава козацкая з Великого Лугу!

Лиш ставаймо милі братя, в оден ряд, о ден ряд

І наперед поступаймо, ані кроку взад!

Переймім ся, милі братя братским духом новим

І за наше право стіймо з огнем в груди святим

А пропадуть вороженьки мов туман, мов туман
І хлоп руський в своїй землі стане пан, стане
пан.

І зас'яє нова зоря на весь край, на весь край.
І від Тиси до Кубаня стане рай, стане рай!

ГЕЙ, НА ГОРІ ТАМ ЖЕНЦІ ЖНУТЬ.

Гей, на горі там женці жнуть: (2 рази)
А по-під горою, по-під зеленою козаки йдуть.

По-переду Дорошенко: (2)
Веде своє військо, веде запорозке хорошенько.

По середині пан хорунжий:
Під ним кониченько, під ним вороненський грає
дужий.

А по-заду Сагайдачний: (2)
Що проміняв жінку, віддай тютюн люльку,
небачний.

Мені з жінков не возить ся: (2)
А тютюн і люлька козаку в дорозі знадобить ся.

Гей, хто в лісі, озови ся:
Та викрешем огню, закуримо люльку, не жури
ся.

МАРШ СІЧОВИЙ.

(Сыпвається на ноту: "Соколи, Соколи")

Написала Віра Лебедова.

У Січи! у Січи! гуртуймось, брати,
Най слава козацька возстане,
Най клич наш побудить дрімучі хати.
Взыває зрывати кайдани.

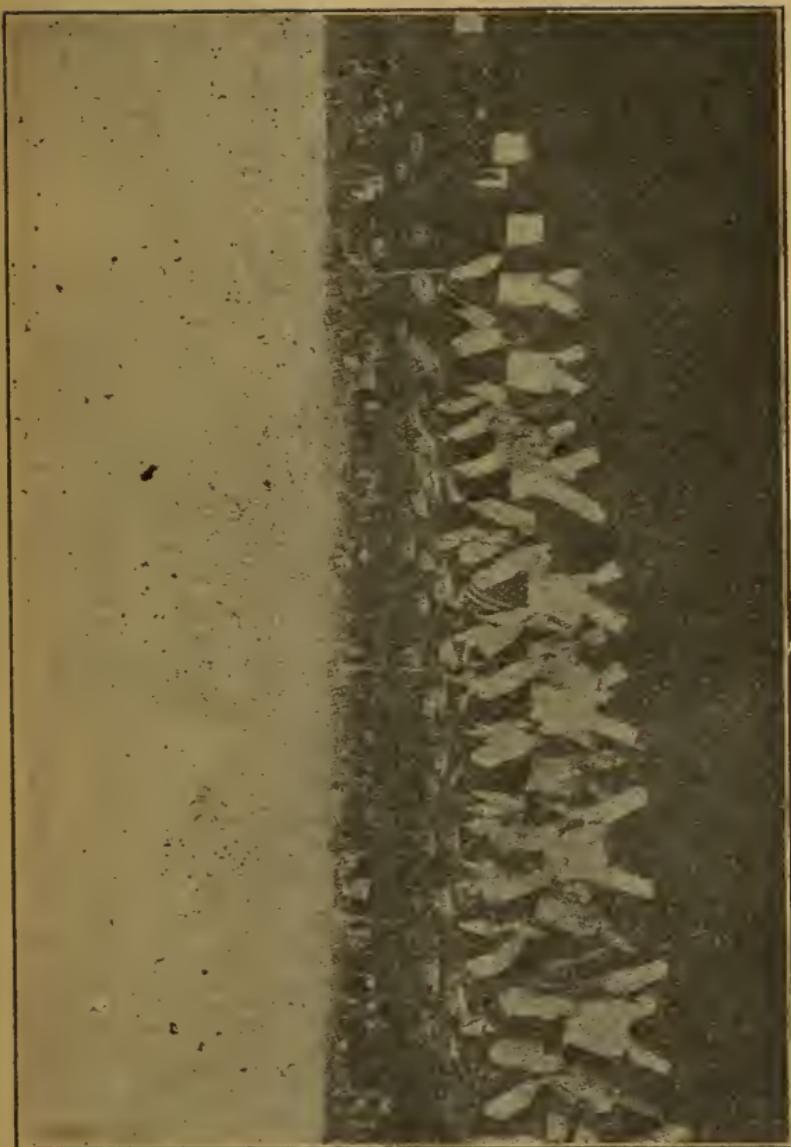
Боролись завзято колись-то діди,
Кістками степи укривали,
В кітлах розжарених палились они,
На палях у Турка конали.

До бою! до бою! зве поклик і нас,
Та не на ружниці, шаблюки,
Інакша днесь зброя, інакший бо час,
В нас зброя просвіти і злукі.

Доволі сварились колись-то діди,
Пора нам єднати ся нині,
Лиш в лучності сильні добудуть сини
І волі і щастя Україні.

Гей хлопці, молодці! як мур всі тверді,
Погляньте на стяг наш там на горі:
"Усі за одного, один за усі!"
Сіяє на нашим прапорі.

Доволі ходили в ярмах вже діди,
До волі згинали й нам спину,
Лиш съмілим завзятем поставлять спини,
Вільну, самостійну Україну!

Пяте загальне съято сїчове в Станіславові.
Похід заходить на майдан съята.

СІЧОВА ПІСНЯ.

Написав Клим Обух і Ос. Довганюк.

На улиці сурма грає (2 р.)

Гей! То Січ в похід виступає. (2)

Пусти мене, моя мати, (2)

Гей! та за Січев вандрувати, (2)

Буду тобі день орати,

День орати, день косити,

Гей! три дні ціпом молотити. (2)

Літа орел небесами (2)

Бей! та над нами козаками! (2)

Гей! ти орле ти соколе, (2)

Гей! поведи нас в чисте поле. (2)

За Русь нашу Україну (2)

Гей! мем боротись до загину. (2)

Буйний вітей повіває (2)

Гей! там “Січ” вправи відбуває. (2)

А гаката подуріла (2)

Гей! як червоні ленти вздріла. (2)

Ми ся, братя, не лякаймо (2)

Гей! в товариства ся єднаймо (2)

В товаристві тая сила (2)

Гей! що гакату ме дусила. (2)

Не будем їх виганяти (2)

Гей! самі будуть утікати. (2)

Руські хлопці радикали (2)
Гей! “Січ” козацьку заснували. (2)

В кождім селі на Підгірю (2)
Гей! Наша слава ходить в пірю. (2)

Кождий хлопець, як та перла (2)
Гей! та съпіває “Ще невмерла”. (2).

СІЧОВИЙ ПОКЛИК.

На ноту “Мир Вам Братя”, съпіває ся до врпав.

Не миритись, милі Братя
А боротись нині нам,
Бо шаліє кат завзятий,
Смерть голосить Русинам.

Гей! у бій ставаймо разом
Грудь при груди до ряду!
Кров жите не жаль віддати
За нарід і вітчину.

Гей, у “Січ” товариство!
Кличе сурма кошова,
Най воскресне Запорожців
Давна слава та грімка.

Разом Братя, під прапор наш,
Най нас клич его веде:
Тілько съмілі пут не знають,
Тілько съмілих воля жде!
Віра Лебедова.

МАРШ СІЧОВИКІВ.

(Посвята П. січовому съянови, що відбуло
ся 28. червня, 1903 р.)

Гей та вставаймо руськї люди,
З сну вікового будім ся,
Ліпше зітхнесь нам, гірше не буде,
На людий других дивім ся. . .

Встаньте старї, встаньте і діти,
Встань, хто українську кров має!
Годї в дрімоті й нинੇ сидіти,
Як нас весь съвіт висміває! . . .

Гей, вже полудне, сонце аж просить,
В полулях вся Русь съяная...
Працю мужицьку вітер розносить,
Іскрами сипле й метає! . . .

Гей, та не даймо Руси горіти.
Рідну вратуймо хоч стріху,
Щоб нам зі встиду не паленіти
Всім ворогам на потіху. . .

Гей, та ратуймо власную долю,
Маймо хоч дрібку сумліня,
Щоб не копали в студени й болю
Рідній нам покоління.

Можна огонь ще братя вгасити,
Лиш всї гуртумось у “Січи”,
Хліба не будем тоді просити
І съміло всім глянем у вічи. . .

Шкода значная, хоч не така ще,
Щоб нам єї не відбити,
Будучність наша, заживем краще,
Тра лиш хотіти й робити . . .

Гей, розбидіть ся, в ряди ставаймо,
Хай з нас не бракне нікого,
“Січи” усюди та закладаймо,
Боронім добра свого — —

ПІСНЯ

на заложені першої “Січи” в Завалю над
Черемошом, 5 мая, 1900 р.

(На ноту “Козак пана не знав з віка”.)

Про Січ славну, Запороже
Сьпівав батько наш Тарас,
А ми тепер заложили
Над Черемшем “Січ” у нас.

Хоч упала Січ дніпрова
Й веселять ся вороги,
То ми тепер над Черемшем
Кіш козацкий завели.

Нехай знають вороженьки,
Що козацкий дух не вмер,
Що як давно процвітав він,
Так цвіте він і тепер.

Шуми-ж, бистрий Черемоше,
Неси вістку нічю й днем,
Що ми хочем поборотись
Із неправдов і вогнем.

І ти шуми, синий Пруте,
Нехай знають братя всі,
Що ми поміч найти можем
Лиш в козацькому коші.

Тож єднаймось, милі братя,
Заведім жите нове,
Нехай росте і кріпшає
Товариство січове.

А що батькам не удалось,
Ми довершим залюбки,
Впаде ворог коли грянуть
Радикали козаки.

Клим Обух.

НАША СЛАВНА УКРАЇНО!

Наша славна Україно,
Прабатьківська земле мила,
Ми за Тебе без упину
Мем боротись кілько сили.

Дорога Твоя нам слава,
В серцю нашім Ти єдина,
Мила там, де степ широкий,
Мила там, де верховина.

Наша славна Україно,
В нас для Тебе серце беть ся,
Повитаєш долі днину,
Свобода Тобі всъміхнеть ся.

Як ту землю не любити,
Таж за ню серце гине,
Ах, для неї тілько жити,
Для вільної України!

Хоть козацтво у могилій,
Ми для Тебе ще живемо,
Ворог вбить Тебе не в силій,
Проч гонить єго будемо.

Ми Тобі здобудем долю,
Краю рідний, укоханий,
І прогонимо неволю
І розломимо кайдани!

Циль. Яричевський.

ГЕЙ ГУК, МАТИ, ГУК.

Гей гук, мати, гук,
Де козаки пьють,
І веселая та доріженька,
Куди вони йдуть.

Куди ж вони йдуть
Тамбори гудуть:
Поперед себе тай вороженьків
Облавою пруть.

Зібралисъ вони
Під рясні дуби:
Та ѹ чекаютъ пана отамана
На раду къ собѣ.

Отаман іде,
Як голуб гуде:
Та під білою та березою
Головку кладе.

“Отамане наш!
Не дбаєш за нас:
Бо, бач, наше славне товариство
Як розгардіяш?”

— Не бійтесь, брати,
Ставайте в ряди,
Та підемо разом добиватись
Собі свободи.

Собі і усій
Вкраїні съятій!
Гей-же “Січе”, славне товариство,
У преславний бій!

“СІЧ” В ПОХОДІ.

Написала Віра Ледева.
Музика Дениса Січинського.
Сурма грає, в ряд ставай!
Червоніє ленти цвіт,
Позір молод хлопче май!
В право! в ліво! Січ в похід!

Машерують, піснь лунає,
Підоймає в жилах кров,
В такт оден всім серце грає,
Спільна думка морщить бров.

Віуть ся наче довгий змій,
Курень в похід! крок держи!
Мов герої йдуть на бій
Та не крови, не з людьми.

Як ударить дзвін в трівогу,
Як затліє стріха хат,
Линуть хlopці на подмогу,
Чи там ворог чи там брат.

Наче в танець Січовик
У огнисту скаче піч,
Бо до жару з діла звик,
Бо страху не знає “Січ“.

А за труд свій за посьвяту
Лаврів слави не беруть,
Бо найкращу дашь ім плату
Власне серце, власна грудь.

СПІВАНКА ЛЮДИЙ ПРАЦІ І НАУКІ.

Написав Александр К-а.
Шалійте, шалійте, скажені кати!
Годуйте шпіонів, будуйте тюрми:
До бою сто тисяч поборніків стане,
Пірвем, пірвем, пірвем ті кайдани!

За правду, за волю ми станемо враз,
Ланци нїї багнети не пострах для нас,
Бо вольного духа не скути в кайдани,
Біда, біда, біда вам тирапи!
Робітники духа! робітникам всім
Ми руки подаймо, на бій їх ведім,
Бо спільна усїх нас злучила недоля:
І труд, і піт, і кров, — кнут і невола!

За правду за волю і т. д.
Від краю до краю не громи гудуть,
Робітників полки злучені ідуть,
І поклик рокоче: вставайте народи,
Прийшла пора, пора, — день свободи!

За правду за волю і т. д.
Підвалини сьвіта валять ся старі,
Поблїдли нероби, прожать опирі,
Бо зоря свободи вже сходить яскрава!
Для всіх, для всіх, для всіх рівні права:

За правду за волю і т. д.
І вольні народи, як добрі брати
Полинуть до сонця, до щастя мети,
Розкуєсь, двигне ся і наша родина: —
Одна, сильна вільна Україна! . . .

За правду за волю і т. д.

ХЛОПСЬКА ПІСНЯ.

Ой там орав мужик край дороги,
В него воли сиві крутогори.

Крутогори сиві проганяє,
І такую собі піснь співає:

Гей! Ти мужичіє, Братя милі!
Що маєм робити сеї хвилі?

Розбив Москаль нашу “Січ” єдину,
Узяв у неволю Україну.

Та є такі драби межи нами,
Що хотять робить нас Москалями!

Гей ви москофіли ви кацапи,
Гей ви проклятущі рубльохали!

Таж то чути всіми вже съвітами,
Що москаль бе нарід нагайками,

Нашу рідну мову зневажає,
Тай ще нас хахлами називає.

Тай ви, народовці, під’упали,
Щосьте з кацапами разом стали.

Хоть ви патріоти на папері,
а що ви робили в “новій ері”?

Ляхи вам у очи зазирали,
А ви наші віча розбивали!

Бо вам із народа та вигода,
Щоби дерти шкіру із народа.

А ви, лазуїтські Василіяни,
Ідіть до Африки між поганів,
А нам вас до хріну тут потреба,
Ми і без вас трафимо до неба!

Ой вже давно тії часи втекли,
Як ви людній живцем в огни пекли:
Миж не дурні вівці в чистім полю,
Щоб ви в римську вели нас неволю.

Тож як стануть разом людські діти,
Будете тікати аж сопіти. —

Ой та задудніло в синих горах,
Що пани шахриють при виборах.

Та не дадуть ради навіть графи,
Як ми вхопим хлопські параграфи.
Та заплачуть ревно паньскі діти,
Як ми зачнем страйки заводити.

Та і хруням стане в очах темпо,
Як ми на них бойкот покладемо.
Най же дрожить зволоч сяка-така,
Бо ми внуки Гонти й Залізняка.

Нехай враже серце страх стискає,
Бо в нас козацька кровця грає,
Най по цілім світі ідуть вісти,
Щоми радикали — соціялісти!

Клим Обух.

МАРСЕЛЬЄЗА.

(Гимн з часів великої французької революції).

Вперед вперед сини родини!
Славутний день вже наступив,
Супроти нашої країни
Злій ворог прапор розпустив. (2 р.)
Чи вам не чуť, які по селах
Усюди стони роздались?
На наших крівних невеселих
Ворожі спіси піднялись.

До збруї, громадо!
Ставаймо в ряди,
Щоб вражою кровю
Золить борозди.

Чого шука отся ватага
Рабів обурених на вас?
Кого ляка єї зневага?
На кого пута ті? На нас! (2 р.)
На нас, бездольні громадяни,
Хотять той сором нанести,
Щоб кинуть знов на нас кайдани
Та під неволю підвести!
До збруї, громадо! і т. д.

Ні, трепотіть ви, людоїди
І ви ганебні зрадники!
Ось, ось час помсти наш надійде,
На вас знайдуть ся mestники (2 р.)
Підіймуть ся і старі і молод,
Не забракує юнаків, —

Навіють вам на серце голод
І потрощать вам всі кістки.

До збруї, громадо! і т. д.

О ти, съвятая любов родини,
Ти нашу помсту уміцни!
Ти волю нашої країни,
Еї ти честь відборони! (2 р.)
Під нашим прапором побіда
Хай з'явить ся на поклик твій,
Потім на нас на вічні літа
Свободи духом ти повій!
До збруї, громадо! і т. д.

ПІСНЯ

коломийських студентів-вандрівників з 1885 р.

Раз два! раз два! вперед хлопці,
Ми вандрівники!
Ідем через ліси-гори,
Гей-би козаки!
Нас не мучать труди,
Радість нас кріпить,
Де лиш глянем всюди
Піснь житя звенить!

Раз два! раз два! Вільним кроком
Дуже не спішім,
Розглядаймось на всі боки,
В села повернім!

Там живе наш народ,
Рідні Гуцули,
Довідаймось братя
Що роблять вони.

З верха на верх і в долину
Звернім до колиб,
Довідаймось, чом в тих горах
Схне Гуцул, як гриб!
Даймо єму раду,
Щоб збудивсь зі сну,
Щоб лучивсь в громаду
І гнав з гір біду.

Шумять води, гучать струї,
Садять з скал мов грім,
Іdem несем гнів, месть в серцю
Гнобителям всім!
Русе — Україно,
Сліз не проливай,
Ми за тебе згинем,
Засвітає рай!

ХОР СІЧОВОЇ ВАТАГИ.

(На арію “Шумі Маріца”.)

Горе приспали рідну хатину—
Неволя тисне руську родину—
Марш! Марш козаки всі враз—
Раз, два, три! вже бо слушний час!

Край посмутнів наш, села завмерли —
А вороженьки духа нам сперли...

Марш! марш!...

Чи сліз гіреньких плисти муть ріки,
Чи вже пропали всі ми на віки?

Марш! марш!...

Гейже до праці: бурян полоти,
Горе - неволю нам побороти!

Марш! марш!...

Серцем боротись, ділом ділати,
На все прогнати вороха з хати:

Марш! марш!...

І запалити съвітло просвіти,
Братнюю душу теплом огріти...

Марш! марш!...

І укріпити єдності діло,
Стати всім разом, як одно тіло...

Марш! марш!...

А як здобудем нову хатину —
Трівай здорова, руська родино!...

Марш! марш!...

Рідна Україно, трівай здорова:
Наша задача уже готова!

Марш! марш!...

МАРШ КОШОВОГО.

Гей, ти батьку, кошовий,
Гей, в тебе голос громовий,
Та загреми, загуди,
Та на вправи нас веди.

Вийшов батько на гору
Тай опер ся о скалу,
Важку думу задумав,
Вірла оком поглядав.

На широкий неба звід,
Як сягає руський рід.
Гей ви хлопці, легіні,
Товариші січові!

Куди з вами вандруватъ,
Щоб спромогчи супостатъ?
Чи на моря край съвѣти,
Чи в чужїй наймити?

Чи у дома лихо прать,
В нуждї братів ратувать?
Гляньте, братця соколи,
Сюди ѹ туди навкруги!

З наших горів красоти
Лишили ся лиш хребти,
А на долах з буйних піль
Не збирають лиш кукіль.

А що видрутъ з тучів гри,
Тото нищать пожари,
То громові, то від бур,
Від всіляких секатур.

Гей ви хлопці, цвіт, краса,
Сило й славо ти наша,
Гей до Січи разом в ряд,
Гасіть пожар курних хат!

Най не нищить все до пня
Огонь, злидні, крамола.
Осаули, четарі,
І всі разом рядові.

Гордо й сьміло без страху
По драбині, по даху!
Вперед в дим і в жар іскор,
Добро других наш прапор.

Гей ви хлопці, козаки,
Бождій книжку до руки
І мотайте все на ум,
Темноту возьміть на глум.

Пізнайте ясний сьвіт, —
І друг дурга полюбіть,
То Січ мати зацвите
І всім добро принесе.

Павло Думка.

СІЧОВИЙ МАРШ.

Наша Січ нам — рідна мати,
А убогий край — наш батько,
Ми придбать їм волі хочем
І освіті й сил багацько . . .

Наш народ братерство любить,
Вбогим він за оборонця,
Сповнен віри він съятої
В царство правди, царство сонця!

Христя Алчевська.

СІЧОВА ПІСНЯ.

(На ноту “Ходїм затю за лісок” з “Сватаня на Гончарівці.”)

Ходїм, братя, всі у “Січ”,
сердаки знімемо з пліч,
там веселі парібочки,
постаємо у рядочки,
там без трунків, бйки ѹ зlosti
вимуштруєм хлопські кости,
що віками гнулись
в рабському ярмі.

В “Січи” самі козаки,
самі чесні юнаки:
там справдешні патріоти,

долю чорну хтять збороти,
хлопське лихо гнать съвітами
і руками і ногами
і здобудуть Вкрайнї
мир, гаразд і рай.

В “Січи” славне право є,
там не єсть ся, анї пє,
там не бьють ся пястуками
дармоїди з пияками,
там науку лиш вважають, —
за розпусту проганяють,
бридять ся там зради,
фальшу, темноти.

В “Січи”. брате, крім наук,
є їй забави, жартів гук:
там хоч шнапсом не заллеш ся,
все здорово посъміеш ся,
поговориш, пожартуєш,
і веселість в серцю
все будеш носить.

Хто до “Січи” вступить раз,
то на вічний уже час:
чи малий, чи бородатий,
там бадьорний і завзятий:
там давні небори труси —
стались славні в цілій Русі,
“Січ” бо чордічний
має на всю лік.

Гей-же, брате, всьо лиши,
“Січи” душу запиши,
кинь до чорта гірке з перцем,
їй віддай ся щирим серцем:
як охоти трошка маєш,
сам зміниш ся й не пізнаєш,
бо січовикови
в “Січи” тілько рай.

Хтож не в “Січи”, той на вжарт,
торби січки є неварт,
тратить всюди, куда вступить,
ворог з него шкіру злупить,
той ні ради, ні розради —
в крайни нужду певно впаде,
де бо солідарність —
сила там і жите.

Тож не слухай брате, тих,
що лиш кривда йде від них:
в “Січ” вступайте всі скоренько
і дорослі і маленькі,
щоб Вкраїну, рідну мати,
у нещастю ратувати,
як колись козацтво
славне не ввесь сьвіт.

Осип Шпитко.

КОЛИ УКРАЇНА БОРБУ РОЗПОЧАЛА.

Коли Україна борбу розпочала
За свої права, за свободу,
То в народі зраду кацапня кнувала
Ширила в народі незгоду.
О честь вам, кацапські лайдаки,
За ваші роздори шкідливі:
Зазраду сухої діждетеся гиляки,
Рублі не поможуть цареві.

Наш народ не згине, побідти вусить
І сам ме рядить в своїй хаті,
Всю гниль він кацапську здовить і при-
У бій, Українці завзяті (дусить).
А всіх Ефіяльтів в додатку
За підлість, за зраду, за хулу
Їх власній діти пішлиуть на Камчатку,
Щоби і сліду з них не було!

ЧОМ? ЧОМ? ЧОМ?

Чом? чом? чом? Земле моя.
Так люба ти мені,
Чом, чом, чом, земле моя
Чарує там мене краса твоя?

Чим? чим? чим? манить мене
Пташній твоєї съпів, душистий цвіт
Чим, чим, чим, манить мене (лісів
Водиця струй твоїх, що тут пливе?)

Тим, тим, тим, дівчино знай,
Бо тут ти перше съвіт узріла в яри літ,
Тим, тим, тим, дівчино знай,
Бо води ті, ліси, твій рідний край?

Тут, тут, тут, усі твої
Пролили кров свою за честь і свободу.
Тут, тут, тут, усі твої
Найближні серденьку і дорогі!

ПОСТАВАЛИ КОЗАЧЕНЬКИ.

(На ноту “Засвистали козаченьки”).

Поставали козаченьки
Довіщими рядами,
Загреміли сурми, труби
На бій з ворогами.

А як ішли козаченьки
До славного бою,
Зашуміли всі прaporи
Їм над головою!

А як в бій йшли волі слави
Славно догувати,
Присягали краще згинуть,
А стяг не віддати!

Присягали за Вкраїну
Жите положити,
І кайдани ворожії
З матери здоймити!

Пішли в похід козаченъки,
Тільки стяг ще мріє,
А за ними буйний вітер
По могилах віє.

Віра Лебедова.

СІЧОВА ШУМКА.

Товариші, товаришки, щож Вам написати?
Про Січ славну хиба дещо буду Вам съпівати.
Хто до Січи записаний, лекше му жие ся.
Бо до него січовичка кожда засьміє ся.
Прийде'д нему, привитає та ще й приголубить,
А хрунь з боку аж казить ся: "ото Січ ся любитъ".

"І я у Січ запишу ся — най се кождий знає,
Може й мене січовичка яка покохає".

Бо що козак давно робив, й тепер не забуде,
Бере ленту через плечі, та йде межи люди.
Козак всюди засьпіває, часом потанцює,
А хотъ хрунії мліють з злости—він того не чує.
Тому, милі товариші, на се придивіть ся,
Та чимскорше йдіть до Січи, у члени впишіть
ся.

Запишить ся всі до Січи, не тратьте надію,
Прийде козак у старости в найблищу неділю.
А старости для дівчини, як для кота сало,
Кожда-би ся записала, коби ся так стало.
Через того, козаченъки, на се памятайте,
З старостами хрунську хату кожду оминайте.

В СІЧ СТАВАЙ.

(На ноту “Як засядем, братя, коло чари”).

- 1 В кого стане сили і охоти,
В кого чесним жаром серце бє,
До борби за волю, до борби
В Січ новітну з нами хай стає.
У здоровім тілі дух могутній птах,
Підійме високо волії стяг.
- 2 А хто рабски спину вниз хиляє,
Хто ворожій силії йде під лад,
Для такого місця в нас немає:
Трус і зрадник підлій нам не брат.
Наше товариство не згинає пліч,
Вольна була й буде славна Січ!
- 3 Сильні тілом, завзятущі духом
Викуємо племя молоде,
Що не впаде під катів обухом
І наслужбу зраді не піде.
Розбє кайдани, відворожить тьму,
Верне Україній свободу!

СІЧОВА ПІСНЯ.

(На ноту “Не сам я ся оженив”).

Гей же братя, товариші, тримаймося разом,
Не пускаймо нашу кривду вороженькам пла-
зом!
Гей! Гей! як жеславно жити в “Січи” ко-
жаке

У ленті ходити, звати ся юнаком.

Нехай вони із лютости затискають зуби,
Дітка з'їдять, заким нашої дочекають згуби.

Гей! Гей! і т. д.

Лямполизи, сувічкогаси на нас уїдають,
Завидують Січам слави, тай нас проклишають
Гей! Гей! і т. д.

А ми, братя, не біймо ся, бо нас є вже сила,
Вісім соток кріпких Січий від батька Кирила!

Гей! Гей! і т. д.

Ой, зза гори вітер віє, березок колише,
Не дали нам хруні ради, не дасть і Хомишин.

Гей! Гей! і т. д.

Ой, на горі дуби, дуби, на долі ліщина —
А хто ж більшу славу має, як наша дружина?

Гей! Гей! і т. д.

Ой, дружино Січовая, яка в Тобі сила,
Що Ти усіх вороженьків страхом переймила!

Гей! Гей! і т. д.

Гей, хто Січи вірно служить, в того є відвага,
Хто ж бо в світі відважнійший, як наша ватага?

Гей! Гей! і т. д.

Тримайтеж ся, хлопці, гостро, а ви, дідки з
пишна,

Котра дівка в Січи була та і за між вийшла.

Гей! Гей! і т. д.

Котра дівка в Січи служить, відбуває вправи,
То дістане чоловіка козацької слави.

Гей! Гей! і т. д.

Січовик в однострою.

З Г А Д К А.

Де Дніпро наш котить хвили, рве стрімкі пороги,

Там країна все зелена, славний край розлогий :
Там козацтво виростало, слави, волі добувало,
Україна, Україна, славни край козачий !

Там де Чорне море грає, Бог, Дністер хвильють,

Де шляхами, де степами чумаки вандрують,
Там за нарід і за славу, йшов козак на рать
керававу,

Україна, Україна, славний край козачий !

I не стало Запорожа, вже нема гетманів,
Над степами України чути звук кайданів,
I мов сонця цвітка в полі, воскресення жде
і волі

Україна, Україна, славний край козачий !

Та не треба нам нарікати, ні дармо сидіти,
В нові Січи гуртуймо ся : України діти.

Січи знищать всю неволю, в Січах найде крас-
шу долю

Україна, Україна, славний край козачий !

НУМО БРАТЯ, ПОКИ ЧАС.

(На поту: “Дай нам Боже добрий час!”).

Нумо, братя, поки час
Закладаймо Січ у нас!

Щоб і з нашого села
Всяка нужда утекла!

Щоб з села, щоб з села
Всяка нужда утекла!

Бо найкрасша нинੀ річ
Закладати всюди Січ,
Перед нею має страх
Хитрий зъвір і гордий птах.

Ах, ах, ах, має страх
Хитрий зъвір і гордий птах!

Січ нам силу тїла дастъ,
В своїй хатї свою властъ,
На погибель ворогам,
А на славу Русинам!
Ой нам, нам! Ой нам, нам!
Невмиручим Русинам!

Січ хоронить від огню
Руську хату і сїмю,
І рознесе съвітли луч
Від Карпат аж поза Збруч.
Съвітла луч, съвітла луч
Від Карпат аж поза Збруч!

Січ розжene темноту,
Запануєм там і ту,
Як лиш єдність злучить нас,
То настане волї час.
Бо вже час! Бо вже час,
Щоб настала воля в нас!

В нас є сила, лише спить,
Натерпілись ми досить:
Пробудім ю з сего сну,
А поборем всю біду!
Ой ду, ду! Ой ду, ду!
А поборем всю біду!

Най нас згорне всіх любов
Під Січову хоргов!
З нею підем і в огонь
В темну пічу, в білий день!
Гень, гень, гень! в огень!
В темну пічку, в білий день!

В Е Р Х О В И Н А.

(Николая Устияновича, коломийки, К. Обуха)

Верховино,, съвітку ти наш!
Гей, як у тебе так мило!
Як ігри від пливе тут нас,
Свобідно, шумно, весело.

Пане брате товаришу, ой пара з нас пара!
Як пристанемо до Січи, буде панам вара!

З верха на верх, а з бору в бір
З легкою в серцю думкою,
В чересії кріс, в руках топір,
Буяє легінь тобою.

Тече вода з під города попри нашу хату,
Підем завтра, пане брате, на січове съято.

Ей, що ми там Поділя край!
Нам полонина Поділе,
А бори — степ, ялиця — май,
А зъвіря голос — весіле!

Ой, дівчино, дівчинонько, не запишнуй губи
Як вберу січову ленту, то мене полюбиш.

Не вабить нас барышів лесть,
Коби лиш порох та цівка,
У Бога съвіт, у людий честь,
Та овець турма, сопівка.

Пане брате осавуло, постав нас до звіту,
Піде слава козацькая по цілому съвіту.

Та коби пирс хребет із від
І медвідь шибнув лісами,
Завіяв юг, заграв Бескид,
Черемош гукнув скалами.

Ой, ти батьку отамане, піднеси булаву,
Щоби стали козаченьки у одную лаву.

То ми то час, то ми то піснъ,
Молодче, нуже в розвори!
Овечцї сплав з кучерей пліснъ
І далї, далї на гори!

Ой затруби, сурмаченьку, в сурму гогос-
ненько,

Най зрадуєсь засмучене козацьке серденько.

Літом цілим, би ніч, би день,
Хлопцї гуляють там наші:
Свобідна там вода, огень,
Довольно ліса і паши.

Ой, димно ся в Чорногорі, ой димно ся, ди-
мно,

Як пристанем до козаків не буде нам стидно.

Там пан не клав ланцухом меж,
Ворог не станув стопою:
Буйная там землї одеж,
Плекана пісней росою.

Ой, у лісї гиби, гриби, у лузї підпеньки.

Якіж у вас, Січовички, личка румяненькі.

Там то бренить трембіти звук,
Щебече любо сопівка:
А як звіря завиє гук,
В челюсти плюне му цвка.

Ой, ти жвава Січовичко, такась ми миленька
Як у лїтї на нивонцї вода студененька,
Як у лїтї на нивонцї води ся напити,
Так з тобою постояти тай поговорити. —

СІЧОВА ПІСНЯ.

(На ноту: “Щасть нам Боже“).

Гей, козаче, встati час,
глянь, весь сьвіт давно встає!
чом же бракнуть має нас?
показімо, хто ми є!

На Українї засвitaє,
лиш подаймо собі руки —
“Січ” велику силу має,
зникнуть хлопські горя й муки.

Гей, міщани, гей, хлопи,
чом розбрились ви в розтіч?
чом, гей, струхлії снопи,
гниєте всій день і ніч?

Доста, братя, в нужді гнити.
брать заплату нагаями,
час житем вже власним жити
і зірвати з шахраями.

Ішо болить нас, ішо пече,
знаєм братя, з хлопських віч:
сон дрімота не втече,
перш усього: книжка ѹ “Січ”.

Тож всій, братя, до одного
у мужуцьку “Січ” вступаймо,
від старого до малого —
України бить не даймо.

Хоч з “високих” ген “кругів”
йде на “Січи” кепска вість —
то ми съміймось з воропів,
бо нас в купцї враг не з’єсть.

“Січ” на тих лиш ворохує, —
що освіту проч кидають,
“Січ” таких лиш бойкотує,
що мужніцтво обкрадають.

Гей, хто Русин, ще й мужик,
кинь дрімоту власну в піч,
за зубами скрій язик,
тай гайда у славну “Січ”.

В “Січи” щастє, радість маєм,
в “Січи” воля й добра міна,
тут весело заспіваем:
“Ще не вмерла Україна!”

Гриць Щипавка.

Д У М К А.

(На ноту: “Розвивай ся ти, високий дубе”).

Сумно мені жити в съвіті,
Бо волї не маю —
От тепер я про Україну,
Про Матір згадаю.

Що вона також у неволі,
У тяженькій плаче....
Коли-ж уже пробудить ся
Те серце козаче?

Коли стане у нас славне,
Нове Запороже?
Коли мати вороженьків
Усіх переможе?

Бо той ворог єї грозить,
Як вихор по лісії,
Рад-би єї доконати,
Як ластівку в стрісі.

А то, братя, не ластівку,
Не муху здушити —
Як розум, маєм волю,
Тра ся боронити.

Бо Україна, рідна мати,
Невинна сумує,
За свободов, як голубка,
Гуде та воркує.

Сумно гуде — голос чути
По усій Україні:
“Ци ви спите? Пробудіть ся,
“Сини мої рідні!

“Ци забули рідну Матір,
“Як за вас боролась,

“Ци забули, як я давно
На ножах кололась,

“Як в кровю червонілась,
“Як вогнем палала?
“Доле тяжка — десь козаків
“Завзятих приспала:

“Десь приспала? Де подів ся
“Козак роз’ярений?
“Чого тепер рід козацький
“Такий опущений?”

Не вмієте, братя, жити
По козацьки в сьвіті,
Не дарував козак свого.
Хотьби її смерть зострітив.

Повій, вітіє, повій, дужий,
Та втвори могили,
Збуди гетьманів відважних,
Що край боронили.

Збуди наші хлопські серця
З просоня твердого,
І навій в них козацького
Завзяття премного.

Ой повіяв тихий вітер
Збудив Запороже,
Збудила ся її та Січ славна.
Що братів споможе.

Покаже ся наша слава,
Що Русь не конає,
Що хлоп темний пробудив ся
І волі шукає.

А ми, братя, не дивім ся.
Що кричать падалюки,
Що раді-бі нашу Матір
Знова взять на муки.

Не лишаймо брата свого,
Щоб жив у неволі.
Всюди “Цічи” закладаймо,
А поборем горе!

Михайло Кузич.

ПОХОРОННИЙ МАРШ.

Ви жертвою в бою нерівнім лягли
З любови до свого народу.
Ви все віддали, що за його змогли,
І щастя і честь і свободу.

Нераз ви конали в вязницях брудних,
Свій суд беззаконний над вами
Катюги судді вирікали, і вп
На смерть волочили кайдани.

А деспот гуляє на учті гучній,
Неспокій вином заливає.
А грізні слова на двірцевій стіні
Огнista рука розставляє:

— “Надійде ось час і повстане народ
У силі могутній — свободі.

Розкине усе, що гнітило його
І сваже напастникам — годі! . . .”

За вами борців свіжий полк уже йде
На смерть і погибель готовий! . . .

Прощайте же, братці, ви честно пройшли
Велику дорогу любови . . .

СІЧ ІДЕ!

Загреми, могуча пісне!
Срібні задзвоніть літаври!
Пекло най з досади трісне!
Ми ідем у бій, по лаври!
Тільки разом грудь при груди,
Недаремні будуть труди,
Ворог нас не переможе,
Ми бо Січ, ми Запороже!

Як широка Україна —
Червоніла кров степами,
В ній бродили по коліна —
В ній лягли батьки з синами.
Ta зродились сили нові,
Що до бою все готові,
Ворог нас не переможе,
Ми нова Січ — Запороже!

Малиновий стяг над нами
Шепче кату - супостату:
Добрим ми братам — братами,
А лихим дамо заплату!
Не дозволимо на силу
Укладать себе в могилу,
І ніхто нас не заможе,
Невмируче Запороже!

УКРАЇНСЬКИЙ МАРШ.

(На ноту “Гей, не дивуйте, добрий людє”).

Гей ізгадайте, братя — Українці,
Чим ми на світі бували,
Як волю людську, край наш коханий
Всі ми гуртом ратували!

Гей ізгадайте, знову вставайте:
Рідний народ у неволі:
Будем боротись і працювати,
Щоб нам добити ся долі!

Крови не хочем ми проливати,
Будем, як братя, робити,
Щоб Україні знову придбати
Волі святої й освіти.

Воля, освіта, рівність, братерство
Збудять ізнов Україну, —
Будем за це, братя, стояти,
Будем стоять до загину!

Нас не злякають муки — кайдани:
Правда є дужча за муки —
Даймо-ж на працю для України
Серце і розум і руки!

“ГЕЙ ПОЗІР!”

Чи то буря, чи грім,
Чи гуде хмаролім,
Що земля на сто миль стогне грізно?
Люди йдуть, як той бір,
Чути сурму. “Позір!
В ряд ставай, щоб не було запізно!”

То двигнув ся в поход
Український народ,
Щоб здобути собі лучшу долю.
Най ревуть боруни,
Та най бютъ деруни,
Він як повінь розлеть ся по полю.

Деж є сила така,
Щоб спинити могла
Весь народ, як він з місця двигнеть ся..
Чути юлич: “Гей позір!”
У руках блис топір,
Дух росте, серце молотом беть ся.

СІЧОВА ПІСНЯ.

(На ноту: Чи-ж се тая керниченька).

Чи-ж то тое товариство,
Що піп виклиниав?
Тай староста з жандармами
Його розгнаняв?

Гей! Гей! тримаймо ся,
Вороженькам не даймо ся,
Побіда буде!

Один дав-би нас у пекло,
Другий в кримінал,
А знов інъшій з глузду сходить,
Що хлоп радикал. —

Гей! Гей! і т. д.

Най всії темні й чорні духи
Дадуть нам спокій,
Хлоп вже нині не худоба,
Має розум свій.

Гей! Гей! і т. д.

Ми лиш хочемо для себе
Право се найти,
Що його нам зрабували
Вороги — кати. —

Гей! Гей! і т. д.

Ми не можемо держатись
Всіх попівських рад,

Ми самі завести хочем
В съвті крашій лад. —
Гей! Гей! і т. д.

Знайте, наші вороженьки,
Що ми козаки
І за народ український
Віддамо й жите.
Гей! Гей! і т. д.

ГЕЙ МОЛОДЬ УКРАЇНСЬКА.

Гей молодь Українська,
Під прapor стань,
Спини люту бурю,
На будуче глянь..

Насталь свого духа
І в огонь жени,
У бій за Україну
З ворогами йди.

Під стяг малиновий
У ряд січовий
Ставай съміло й бодро,
Хлопче молодий.

До Січи гуртуй ся
І у Січи будь,
За рідну Україну
Настав свою грудь.

Бо лише у Сїчи
Ти правду знайдеш
І съміливим кроком
Наперед підеш.

Г И М Н.

Поїдна пісне, загреми,
доволі вже терпіли ми
знущання, муки і обид!
терпіти дальше навіть встид!
З краю обид, терпінь могил
устань, хто каплю має сил —
в кого надії съвіт не зблід,
гей до борби, гей до побід!

Не вижидати нам чудес,
щоб сам зі себе ворог щез,
не скинуть ласки небеса —
самі творімо чудеса!
Огонь із душ, зі серця грім
сильною волею крешім!
В кого надії съвіт не зблід
гей до борби, гей до побід!

І милосердя не зносім —
ми завелись нераз на нїм,
колиб інакше думав Хміль,
ми малиб жито, не кукіль!

Україно, втихне плач твій, стон, —
ми йдем по жиць, а не по скон!

Гей кого надії съвіт не зблід —
гей до борби, гей до побід!

П О К Л И К.

Хоть руки нам скував ланцух,
То в гору серце, в гору дух!
Хоть ніч, освіту розпалім,
В перед ідім, в перед летім!
Від Дону до верхів Карпат
Оден одному будьмо брат,
Оден одному будьмо друг
І там де Сян і там де Буг.
Чекає нас велика річ —
Воскресне Січ.

Г Е Р О І.

Перед боєм були як титани,
всі що в бій йшли великий, завзятий
за ідею, за щастє тих братий,
що стогнали під гнетом неволі
і чекали яснійшої долі
і геройів, що зломлять кайдани.

І слів сильних полила ся сила,
і клали ся всі душу покласти,
щоб ворожій не гнути ся власти...

І кляли ся, на стійці стояти —
радше вмерти ніж стяг свій піддати,
ніж звинути ідейності крила.

А як в бій йшли — то пісня лунала...
І ступав полк за полком у бої
з кличем віри як гомін грімкої:
що неправду съвіт правди поборе,
що просохне столітнє кривд море,
що съміливим все доля сприяла.

Та геройв маліли громади...
Ренегатів зростали фалянги,
що не бій їх маниз, тільки рангу,
не кровава заплата жовнірів —
а розкоші лискучих ковнірів,
Місто лаврів на чолах — стигм зради.

А як знова судьба всіх злучила,
то колишніх огнистих титанів —
лиш гурток ще остав ветеранів,
що чужі їх і свої зраницли,
і на чола вінки з терня вбили,
а зневіра в щерь серце налила.

І вже слів там не було могучих...
Почислити себе іно встигли
і згадали тих, що стяг відбігли —
І тих других, що в бою сконали,
а кайданів такої не зломали...
Слова стихли у слузах пекучих.

ВСТАВАЙ, УКРАЇНО!

По борі, по темнім не буря гуде —
то гнів ворогів по Україні іде.
У крові, у братній справляє свій пир
і мозки і груди ссе підлій опир.
Здається ся — сини вже України мертві —
а преці встають все завзятці нові.

Козак-невмирака не впаде, вмре —
і ляцкая злість його не зітре,
ні підлість московська, ні Сибір, ні кнуг
ні давні батьківські противни, ні блуд
не вдіють оттого, щоби він іщез,
бо він вже душою і сердем воскрес!

Воскрес він душою і сердем, живе
і крильми надії об небо бє
і дзвонить на сьвіт весь ту пісню одну:
Вставай, Україно, з поганого сну,
І з вірою тою в спасене съяте
в борбі тій у велита силу росте.

Вставай, Україно! Ти довжна бо жити,
щоб діло велике на сьвіті робить!
Терпінem — премудра, сьвіт правди новий
усьоми ти сьвіту, побідна, відкрий!
Вставай, Україно! Ось ангел іде
неволених народів... кличе Тебе!

ЛУНЯЄ ПІСНЯ.

(На ноту: “Горе приспало”.)

Лунає посня,
Прутом несеть ся,
На тихих филях
У море ллєть ся.

Гай, Гай,
Чорне Море грай,
Раз, два, три,
Час вже до борби.

Човен дрімає
В тихім вирею,
З нього спливає
Пісня борнею.

Гай! Гай! і т. д.

Тисяч козацтва
В ньому гукає,
А Прут до моря
Вісти зсилає.

Гай! Гай! і т. д.

Звіщає море,
Що йде козацтво,
Що вже настало
Нове юнацтво.

Гай! Гай! і т. д.

Що се козацтво
В бою завзяте,
З ним ся не в силї
Ніхто рівнати.

Гай! Гай! і т. д.

Що на Підгірю
І в горах всюди,
В “Січ” лиш новітню
Тягнуть ся люди.

Гай! Гай! і т. д.

Що отамани
Там їх вправляють,
І вічно труби
Мило лунають.

Гай! Гай! і т. д.

Що рай там любий,
Любо там жити,
Хто лише хоче
Січи служити.

Гай! Гай! і т. д.

Море зачувши
Таку розмову,
Шле скоро вісти
У філь Дніпрову.

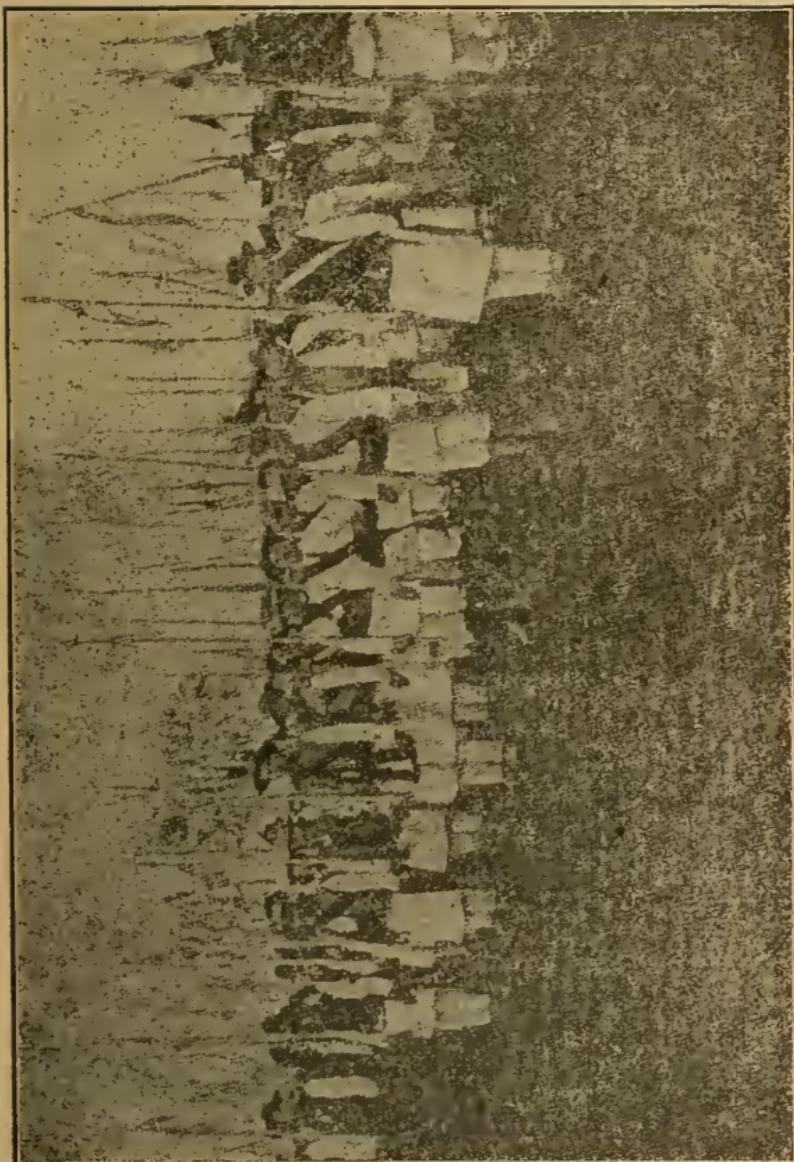
Гай! Гай! і т. д.

Щоб сповістити
Січи руйні,
Щоб звеселити
Серце Україні.

Гай! Гай! і т. д.

Щоб вони стали
З нами до бою,
А тоді слава
Наша горою.

Гай! Гай! і т. д.

З нашого съята січового в Станіславові:
Січовики перед вправами списами.

УКРАЇНА.

Написав Володимир Самійленко.

Наша славна Україна,
Наше щастя і наш рай!
Чи на сьвіті є країна
Ще милійша за наш край?
І в щасливі й злі години
Ми для неї живемо,
На Україні й для Вкраїни
Будем жити й помремо...

Нас не зможуть супостати
Взяти в кайдани свої:
Ми бороним наші хати,
Наші тихії гаї.
Не вмирає наша слава,
Не вмирає наша честь,
Бо живе в нас сила жвава,
Бо робітники в нас єсть.

Гей, хто хоче всім свободи.
Поєднаймось як брати!
Сонцем правди, сьвітлом згоди,
Боже, шлях нам освіти!
Хай забудеть ся недоля
І неслава давних літ,
Щастя жрівне й рівна воля
Засіяють на ввесь сьвіт!

ВЕЧІРНЯ ПІСНЯ.

Написав Володимир Самійленко.

Тихесенький вечір
На землю спадає
І сонце сідає
В темнесенький гай.
Ой сонечко ясне,
Невже ти втомилось,
Чи ти розгнівилось?
Іще не лягай!

Сьвіти ще годину,
Бо рано ще спати,
Милуй нас як мати,
Теплом обгортай.
Ой сонечко ясне,
Невже ти втомилось,
Чи ти розгнівилось?
Іще не лягай!

Без тебе так страшно
І темно на дворі,
Хоч місяць і зорі
Освітять наш край.
Ой сонечко ясне,
Невже ти втомилось,
Чи ти розгнівилось?
Іще не лягай!

Не слухає сонце,
За гору сідає,
І нам посилає
На всю ніч: прощай! -
Ой сонечко ясне,
Невже ти втомилось,
Чи ти розгнівилось?
Іще не лягай!

КУЙТЕ МЕЧІ

Міцно і солодко, кровю унівшишь,
Сплять вороги у ночі...
Тихо з повіток плуги витягайте,
Вуйте в провалах мечі.

Стогнуть брати наші у тюрмах проклятих,
Грати зализні рвучи...
Тихо з повіток плуги витягайте,
Куйте в провалах мечі.

Мати без сина і жінка без мужа
Плачуть, життя кленучи...
Тихо з повіток плуги витягайте,
Куйте в провалах мечі.

Мають знамена і беть ся юнацтво,
Крови потоки ллючи...
Тихо з повіток плуги витягайте,
Куйте в провалах мечі.

НЕ ХИЛЯЙТЕ В ДІЛ ПРАПОРА!

Богдан Лепкий.

Не хиляйте в діл прапора,
Лиш держіть його високо!
І не знайте, що порока,
Страх нікчемний, душа хора.
Хоть слізми заходить око —
Не хиляте в діл прапора,
Лиш держіть його високо!

По камінню, по болотї
Йдіть невпинно, без вагання!
Хоть лице купаєсь в потї,
Не ставайте у роботї,
Від свитання до свитання.
По камінню, по болотї
Йдіть невпенно, без вагання!

Має беріг кожде море,
А по бурі йде погода.
Хто борбу веде — поборе,
Хто терпить лиш — тому горе!
Шкода сліз, терпіння шкода!...
Має беріг кожде море,
А по бурі йде погода.

Хоть поборе ворог тіло,
Але духа віц не зможе.
Поки серце не змарніло,
Йдім до бою, бодро, съміло,
“Ще не вмерла!” — так нам, Боже!

Хоть поборе ворог тіло,
Але духа він не зможе.
Піднесім лиш свого духа
І розпалюймо до грани.
Хоть звалить нас заверуха,
Нарід обновить ся з духа
І обновлений повстане...
Піднесім лиш свого духа
І розпалюймо до грани!

---

* * *

Ми не кинемо зброї своєї:
Наше військо съмієть ся, бючись,
Наше військо в боях бенкетує,
Наше військо вмира, съміючись.

Ми не зложим червоного стягу...
Кров червона із нас пролилась...
Власну кров ми ворожою змиєм,—
Гострі коси заліznі у нас!

Ми не підем з кріавого бою:
Наші други по тюрмах гниють,
Наші други в Сибіру конають,
Ми назад їм проложимо путь.

Ми не кинем боротись за волю:
Наші братя упали в борбі,
Їхня кров ще горяча на ранах,
Їхні рани горять ще в огні.

Ми не зложимо зброї своєї...
Дужі в нас і бажання, і гнів,
Ми здобудемо землю і волю,
І загоїмо рани віків.

Ми не підем з кріавого бою:
Наше військо съмієть ся, буючись,
Наше військо в боях бенкетує
І од куль умира съміючись!...

О. Олесь.

ДО БАНДУРИ.

Брени, моя бандро.
Брени, не угадай!
Велично, не понуро
Співай про рідний край.

Ти бачиш злу недолю,
Сучасний стан гіркий,
То дайже згукам волю,
Узявши лад сумний.

І жалібно та гарно
Мов янголи святі,
Хай струни твої, панно,
Заграють золоті!

Щоб стихло люте лихо,
Вкорилось, як дитя:
Щоб в слухачів утіхи
Збудились почуття:

Щоб сварки всі завмерли
В недоленьки синів,
Щоб слози їх, як перли,
Схід сонця заснів:

Щоб їх натхнути духом,
Розжевріть в полум'я:
Щоб встала спільним рухом
Рідненська земля.

Брени-ж, бандуро, з тиха,
Брени, не угавай:
Козацька утіха —
Брени про рідний край!

Як славоњкуж козачу,
Минулі ясні дні
Згадаєш — з жалю й плачу,
На другий лад зверни.

Веселої, гучної
Утни у добрий час,
Такої чарівної,
Як можна тілько в нас!

Щоб море захвиліло,
Щоб буря загула,
Щоб лихо заніміло,
Щоб доля розцвіла!

Щоб грім ударив з неба,
Щоб мертвий стрепенувсь,
Щоб ворог, злий ганеба,
Як віск огня жахнувсь!

Щоб згинули на нивах
Руїн важкі знаки,
Щоб зраділи в могилах
Чубаті козаки:

Щоб хлопці і дівчата
Пішли всі у танець,
Щоб волю рідна мати
Зустріла накінець.

Брени-ж, бандуро, гучно!
Брени, не угадай —
Нехай гуляє бучно,
Радіє рідний край!

B. Залізняк.

ДО РУСЬКИХ ХЛОПІВ.

Чосьте, братя, потрухліли,
Що житя в Вас ледви чути?
Другі люде орють, сїють,
Ви сидите мов закуті.

Що за чари на Вас впали?
Чи хто лихом заворожив?
Наче цвіти весняній
Зимний вітер поморозив!

Чи Вас злидні так здавили,
Що голови годі звести?

Чи Вам лячно може стало,
Світло правди між мир нести?

Чи в достатках раюєте?
Чи почестей позбириали?
Чи добились свого права,
Та сном праведним заспали?

Де Ви братя?! Обізвіть ся,
В кого душа не завмерла,
В кого серце в груди щире,
Лесь очей му не заперла.

Хто ще в живих — обізви ся!
Скажіть съміло перед съвітом,
Що Вас гонить в съвіт за очі,
Що морозить навіть літом?

Обізвіть ся, братя хлопи,
Та питайте й собі ради,
Розбудіте думки й мисли
І лучіть ся до громади.

Скажіть съміло всему съвіту.
Що не хотите рабами
Літа в ярмі коротати!
Що вміете, так як другі
За честь, долю свою стати.

Обізвіть ся съвітлі духи,
Щирі хлопські патріоти, —
Розбудіте нове жите,
Щоби лихо побороти!

П. Думка з Купчинець.

В КРАЙ СВІТА ПОЛИНУ.

(На ноту: “Гей братя опришки”).

В край світа полину,
За рідню Україну,
І там му боротись в борбі.
Жите я там зложу,
І печать положу,
На своїм козацькім гробі.

Там вітрець повіє,
Кайданє струшіє,
Україна повстане вільна.
А гріб мій стрясеть ся,
Дух волї зніметь ся,
Й по съвіті розійдесь луна.

Ударють тамбори,
О синій гори,
І гріх по дебрах пійде,
Заблісне надія,
Мов чиста лелія,
І сонце нам волї зійде.

Задзвонять кайдани,
Упадуть тираны,
У пропасть — безодню на дно.
Знов ревнуть армати,
І грянуть палати,
На Дніпрі покажесь судно.

Всі ріки ся сплеснуть,
А борці воскреснуть,
Що впали від шаблі катів.
Жупани знімуть ся
І на Дніпр впадуть ся,
До он-тих славутних берегів.

Знов “Січ” залюднить ся,
Людом наповнить ся,
Й доволі там буде добра.
Не буде там пана,
Не буде й Івана,
Лиш буде там вольність одна.

ГАЙДАМАКИ.

Ми гайдамаки, ми всі одинакі,
Ми ненавидим вороже ярмо,
Йшли діди на муки, підем і правнуки,
Ми за народ жите своє дамо.

Не тіш ся, враже! Сотка поляже,
Тисяч натомість стане до борби.
За чорну зневагу склали ми присягу:
Вести борбу — поневолені раби.

Наша присяга: кривда, відвага,
Воля України, скривдженіх добро—
Ними ся клянемо, пок' живі будемо,
Ломить, палить, кайдани ї ярмо!

Пірвем кайдани, які тирані
Кріпше і кріпше сковують що дня,
Бо ми гайдамаки, mestники завзюті
Не боїмось куль, ножів нї огня.

НЕ ДИВУЙТЕ СЯ.

(На ноту: “Гей та вставаймо, руські люди”).

Не дивуйте ся, добрій люди,
Що на Україні повстало:
Ой за Дащевом під Сорокою
Множество ляхів пропало.

Перебийніс водить не много,
Сім сот козаків з собою,
Рубає мечем голови з плечей,
А решту топить водою.

Дивують ляхи, вражії сини,
Що тії козаки вживають:
Вживають вони щуку рибаху,
Ще й соломаху з водою.

Ой чи бач, лаше, що по Случ наше,
По костянную могилу,
Як не схотіли, забунтовали,
Та й утеряли Україну.

О Ш Т Р А Й К У .

(На ноту: Ах пора приходить, треба умирати.)
Ах, жнива приходять, треба штрайкувати,
Посіпак з подвір'я буком проганяти.

День, година утікає,
А дідич ся аж встікає —
Готовім ся всі.

Бойкот разом з штрайком є тепер сучасний,
Обшарникам станеться він страшний і нещасний

Всі будуть ся гризти, жерти,
І волосє з лоба дерти,
Як прийдуть жнива . . .

Газети затрублять на всії сьвіта часті,
Взвивати муть Польщу і всії ц. к. влади,
Щоби “Креси” ратували,
Гайдамак всіх постріляли,
Як стеклих собак.

Та право державне стріляти не каже,
А хоча за правду де-хто й поляже —

Усьвятять того празнуки,
Що понїс смерть серед муки
За волю і честь.

Бідний обшарнику, що будеш робити,
Як житце й пшеничка стануть на пни гнити?

Тогда крикнеш: „Niech szlag trafi,
Wszystkie ruskie paragrafy!”

І в жебри підеш! . . .

Ах, хто ж тобі в той час вижне і покосить,
Хто вже готовеньке у шпихлір поносить?

На Мазурів лиш спусти ся
І машини теж держи ся,
А певно впадеш.

Мазури не глупі, щоби за пів — дармо
Робили і сили стратили на марно —

А ї машина, мій ти пане,
Сама в полю дурнем стане
І не втне стебла.

І ви “лацінїки!” час вже розум мати,
Й до нас, оборонців своїх, приступати!

Де хрунів порода файна,
Там і нужда завше крайна,
Без хрунів — то рай!

В 200-ЛІТНЮ РІЧНИЦЮ.

зруйнованя “Січи” царем Петром за поміч в
бунті гетьмана Івана Мазепи 1709 р.
проти Росії.

Бють літаври гучні! Ясні сурми гремлять!
Іде Січ, грають полки як море!...
Бунчуки піднялися, хоругви шамотяль...
Через доли... і ріки... і гори!

Січ іде... Січ іде... Січ іде з Чорногори.
Україна встає! Україна гуде —
Іде Січ і клекоче як море!...

Трубить Довбуш з верхів: “Зруйнував цар
нам Січ —
Ми втекли в сині гори... з трубою...
Двісті літ спали ми!... Стрепенула ся ніч —
Ми зірвались... і трубим: до бою!

Січ іде... Січ іде... Січ іде з Чорногори..
Україна встає! Україна гуде —
Іде Січ і клекоче як море!...

В нашій Січі давні Запорожці встають!...
Голос труб кличе: в лави ставати!
Ми стаєм, в бій підем!... Перші стрілі гудуть,
Заревуть в Україні... гармати!

Січ іде... Січ іде... Січ іде з Чорногори...
Україна встає! Україна гуде —
Іде Січ і клекоче як море!...

На нас дивлять ся всі: наш Хмельницький
Богдан,
Дорошенко, Мазепа, Виговський...
Всі гетьмани за вас!... всі кроваві від ран —
Гей кати! і ти, царю московський!...

Січ іде... Січ іде... Січ іде з Чорногори...
Україна встає! Україна гуде —
Іде Січ і клекоче як море!...

РЕКРУТ.

Ой із лісу із темного вилітала голубонька,
Виносила от гетьмана листи-письма пописані.
“Ходім братя у ліс темний, вирубаєм три
жереби
Та будем ся виміряти, кому, братя, припа-
деться
Піч кидати, списи брати, за ким буде плакать
мати:
Чи за старшим, чи за меншим, чи за сере-
дульшим?
А старшого та шкода, та шкода, в нього діти
дрібній:

Середульшого та шкода, та шкода, в' нього
жінка молода:

Молодшому збирати ся, отцю, матці покла-
кланяти ся.

Ой старшого батько хова, середульшого мати
бере.

А молодший коня сїдає, кона сїдає, промо-
вляє:

“Прощай батьку, прощай мати,
Рідні сестри, рідні брати!

Тоді мене згадаєте, як із двора ізгаєте
Тоді, батьку, заплачете, як на кони побачи-
те”.

КОЗАКИ В ГУСАРАХ.

Ой зацвила колинонька в лузі,
Тепер моя головонька в тузі,
Що всіх хлопців в гусари забрали,
Мене молодого офіциром записали.

Та дали-ж мені коня вороного,
Та післали мене попереду війска всього,
Та звеліли мені серед полку стати,
Та сказали мені в суремочку грati.

Ой ви грайте суремки, ви суремочки
грайте,

Мені молодому жалю не завдавайте.
Та завдавайте жалю - тугу темному лугу,
Темному лугу, або коню вороному,
А ніж мені, парню молодому.

А не жаль мені а у дому нікого,
Тільки жаль мені: матуся старая,
Матуся старая, сестриця малая.
Сестриця малая, а жона молодая.

СМЕРТЬ В МОСКОВЩИНІ.

Стойть явір над водою, в воду похилив ся,
Сидить козак у неволі, гірко зажурив ся.

Не хили ся явороньку, ти ще зелененький,
Не жури ся, козаченьку, ти ще молоденський!

Не рад явір хилити ся, вода корінь міє,
Не рад козак журити ся, так серденько ніє.

— Нехай ніє, нехай ніє, воно перестане,
До козака молодого журба не пристане —

“Ой рад би я не журитись, самі слози ллють
ся,

Бо на мене молодого кайдани кують ся...

Хожу-нужу, хожу-нужу, як те сонце в лузі,
Чи я встану, чи лягаю, завше серце в тузі.

Летить орел понад море, тай летючи крикнув:
Ой як тяжко в сих сторонах, що я не приви-
кнув!

Ой є в мене на Україні рідненська мати,
Вона-ж мене пожалує, як свого дитяти:

Ой є в мене на Україні ріднесенький батько,
То він мене приголубить, як своє дитятко.

Ой поїхав в Московщину козак молоденький,
Горіхове сіделечко, ще й кінь вороненький.

Ой поїхав в Московщину та там і загинув,
Свою рідну Україну на віки покинув.

Казав собі насипати високу могилу,
Казав собі посадити в головах калину:

“Будуть пташки прилітати, калиноньку їсти,
Будуть мені приносити од родоньку вісти”.

В неділеньку рано всі дзвони дзвонили.
То по тому козакови, що сидить в неволі.

Тешуть явір, тешуть явір, тай вже обтесали,
Молодого козаченка на лавці поклали.

Тешуть явір, тешуть явір, тешуть яворину,
Молодому козакови тай на домовину.

Атаману коня дано, а соцькому збрью,
Щоб позволив поховати козака з стрільбою.

Козака несуть, коня ведуть, кінь головку
клонить,
А дівчина за козаком білі ручки ломить.

Та ломить вона, ломить з мизинного пальця,
Нема, нема тай не буде козака коханця.

Хиліться, густі лози, звідки вітер віє,
Дивіте ся, гарні очи, звідки милий іде.

Хилили ся густі лозі, тай вже перестали,
Дивили ся гарні очи, тай плакати стали.

Умер козак, умер козак тай тихая мова:
Лиш лишив єя кінь вороний, золотая зброя.

УКРАЇНСЬКО - НІМЕЦЬКИЙ

ПІДРУЧНИК

до

науки німецької мови з доданем словарця

Того рода підручник є конечно потрібний для Українців, котрі уважають, що німецька мова придасть ся тут в Америці, або в старім краю. З огляду на те, що наклад сего підручника німецької мови не великий, спішіться з замовленнями.

— Ціна 30 центів. —

Побуті можна в кождій книгарні, або напішіть
прямо на адресу:

RUSKA KNYHARNIA

im. T. Szewczenka

168 E. 4th Str. — New York, Y. Y.